OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Joacim Linde, (joali1), Överläkare
Granskad av: Joacim Linde, (joali1), Överläkare
Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Giltig från: 2026-11-18
Giltig till: 2028-11-18

Traumaomhändertagande – kompetenskrav vid SÄS

Förändringar sedan föregående version

För sjuksköterskor i prehospital tjänst erbjuds i första hand regionens egen traumakurs

Sammanfattning

Riktlinjen är en lokal anpassning för SÄS av regional riktlinje ”Krav på kompetens för personal som ingår i traumateamet under det initiala omhändertagandet av traumapatienter” (HS 2020-00532) [1].

Bakgrund och syfte

I juni 2020 fastställde sjukvårdsdirektören riktlinjen ”Krav på kompetens för personal som ingår i traumateamet under det initiala omhändertagandet av traumapatienter” (HS 2020-00532) [1], i syfte att tydliggöra kompetens och fastställa riktlinjer för fortbildning av personal inom det regionala omhändertagandet av traumapatienter. Denna riktlinje är en lokal anpassning för Södra Älvsborgs Sjukhus, Borås. Syftet med denna lokalanpassning är att harmonisera med den regionala riktlinjen så långt det är möjligt utefter de lokala förutsättningar som råder på SÄS. I den regionala riktlinjen anges de flesta utbildningskrav som ”bör”, vilket då också förstås gäller på SÄS. Dock bör man beakta att utbildning, tillsammans med regelbunden övning, är det säkraste sättet att höja kvaliteten på omhändertagandet av traumapatienter. Denna riktlinje utformas enligt den disposition som den regionala riktlinjen har, d.v.s. att varje personalgrupp tas upp för sig.

Generellt gäller dock att varje medarbetare som arbetar med traumapatienter bör ha en personlig utbildningsplan som revideras vid det årliga medarbetarsamtalet.

Förutsättningar

Kompetenskrav

Prehospitalt

För sjuksköterskor i ambulansverksamhet bör regionens traumakurs samt TNCC (Trauma Nurse Core Course) erbjudas. Det är rimligt att prioritera att alla medarbetare har en av dessa kurser innan båda erbjuds till vissa.

På sjukhuset

Traumateamet består av följande personer/funktioner:

- Traumaledare
- Undersökande läkare
- Anestesiläkare
- Ortoped
- Akutsjuksköterska
- Anestesisjuksköterska
- Intensivvårdssjuksköterska
- Undersköterskor från akutmottagningen
- Sekreterare
- Eventuellt övriga, konsulter m.fl.

Traumaledare/ undersökande läkare/akutläkare

På SÄS är traumaledaren antingen kirurg vid nivå 1-larm alternativt akut-läkare eller på akutmottagningen arbetande kirurg vid nivå 2-larm. Vid nivå 2-larm är traumaledaren dessutom undersökande läkare.

På SÄS ska de läkare som självständigt handlägger trauma vara legitimerade och minst ha genomfört **ATLS-**kursen (Advanced Trauma Life Support).

För bakjour i kirurgi kan **DSTC** (Definitive Surgical Trauma Care) betraktas som obligatorisk. Dessa kurser ska vara prioriterade.

För att ytterligare stärka kompetensen kan kurser som APLS (Advanced Pediatric Life Support) och **eFAST** (extended Focused Assessment Sonography in Trauma) komma ifråga.

Anestesiläkare

Anestesiläkaren har en mycket viktig roll vid traumaomhändertagande. Förutom säker luftväg faller mycket av ansvaret för resusciteringen på anestesiläkaren. Precis som för övriga läkare i traumateamet är **ATLS** obligatoriskt. Resusciteringskursen ”**Prehospital akutsjukvård för läkare/CrEM”** och **APLS** är kurser som måste genomföras under en ST i anestesi/intensivvård på SÄS. För speciellt intresserade med engagemang inom SÄS trauma- och/eller larmvård kan **DATC** (Definitive Anaesthetic Trauma Care) eller **Traumaanestesi (KS)** erbjudas. Speciellt intresserade kan dessutom övervägas erbjudas extra traumarandning på Regionalt TraumaCentrum (RTC) SU/SS. I tillägg till kurser erbjuds många utbildningstillfällen inom ramen för ordinär tjänstgöring. Exempelvis bör intresserade delta i traumaövningar på fredagar och regionala Mortalitets- och Morbiditetsmöten (M&M-möten) och föreläsningar på onsdagar. Det är vidare lämpligt att traumaintresserade genomför sitt ST-projekt inom trauma- eller resusciteringsrelaterade ämnen.

Ortoped

ATLS är minimikrav för ortoped som deltar i jourverksamhet och traumaomhändertagande. Utöver detta bör primär- och bakjour i ortopedi har gedigen kunskap om frakturkirurgi samt mjukdelsskador, vilket kan uppnås t.ex. genom **AO Trauma Course – Basic Principles of Fracture Management** samt fortsättningskursen **AO Trauma Course – Advanced Principles of Fracture Management.**

Traumasjuksköterska (anestesi, intensivvård, akut)

TNCC (Trauma Nurse Core Course) alternativt **ATSS** (Akut Traumasjukvård för Sjuksköterskor) bör erbjudas de sjuksköterskor som på daglig bas deltar i omhändertagandet av traumapatienter, och får betraktas som ett minimikrav.

Undersköterska

Undersköterskor är välkomna att delta vid TNCC samt ATSS men examineras inte.

Utförande

Traumaövningar

Samtliga ovan nämnda personalkategorier ska delta vid de regelbundna traumaövningar som anordnas av traumakoordinatorerna.

Arbetsgrupp

Robert Olin, överläkare/processledare, traumaprocessen SÄS

Joacim Linde, överläkare/processledare, traumaprocessen, SÄS

Remissinstanser

Sjukhusledning, SÄS

Verksamhetschefer, SÄS

Medicinskt Beredningsråd SÄS

Källförteckning

Krav på kompetens för personal som ingår i traumateamet under det initiala omhändertagandet av traumapatienter. Regional riktlinje, Västra Götalandsregionen (HS 2020-00532)

https://insidan.vgregion.se/forvaltningar/sodra-alvsborgs-sjukhus/styrdokument (ändra filtreringsinställningar) Obligatoriskt om källor använts.

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Joacim Linde, (joali1), Överläkare

Granskad av: Joacim Linde, (joali1), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9614-1097948292-103

Version: 5.0

Giltig från: 2026-11-18

Giltig till: 2028-11-18